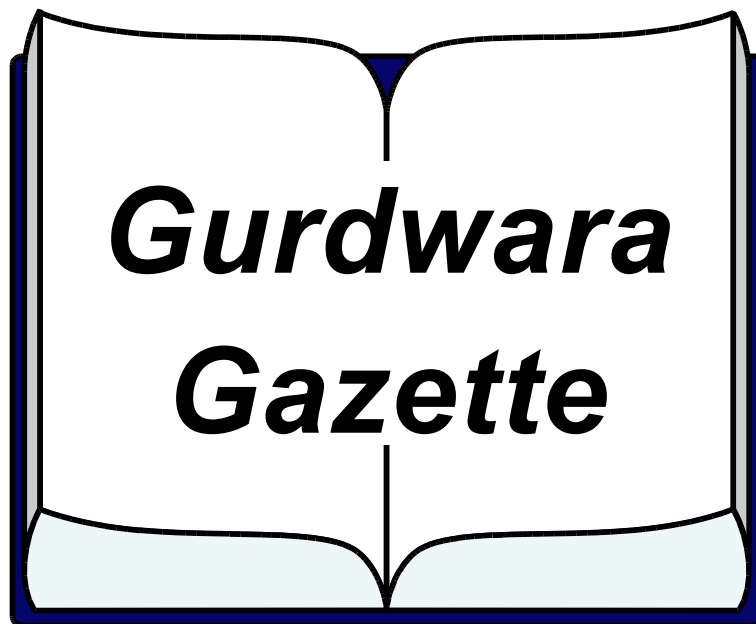

English Section

Editor : Diljit Singh 'Bedi'

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS (16th June to 15th July)

17 June		Kar Sewa of the sarovar of Sri Darbar Sahib started. (17-6-1923)
18 June	(a)	First election of under 'Central Board' under the Gurdawara Act. (18-6-1926)
	(b)	All Parties convention at Chandigarh demanded return of Punjab to Chandigarh. (18-6-1968)
19 June		Gurdwara Bhai Pheru case decided in the favour of Sikhs by a judicial court. (19-6-1931)
22 June		The Viceroy announced formation of Interim government for India, Sikh decided to boycott the Cabinet Mission. (22-6-1946)
26 June		Painda Khan and Adina Begh attacked Sri Anandpur Sahib. (26-6-1700)
27 June		Death of Maharaja Ranjit Singh. (27-6-1839)
30 June		House of Commons (U.S.A.) discussed Sikh problems. 204 members supported Sikh cause. (30-6-1989)
1 July		Battle of Nangal Gujran. Baba Gurdita alongwith one hundred Sikhs, fought on the side of Himat Chand Handuri against the Pathan Chief of Ropar. (1-7-1635)
7 July		S. Surjit Singh Barnala appeared at Sri Akal Takhat Sahib. (7-7-1988)
8 July		Tara Singh Moga moved Gurdwara Bill in Punjab Legislative Council. (8-7-1925)
9 July	(a)	Gurdwara Bill passed an Act. (9-7-1925)
	(b)	Akali Dal launched agitation agianst imposition of internal emergency by Indira Gandhi. (9-7-1975)
10 July		The ban on Punjabi Suba Zindabad slogan withdrawn. (10-7-1955)
12 July		Master Tara Singh demanded referendum of on the issue of Punjabi Suba. (12-7-1961)
15 July	(a)	Delegation of Khalsa Darbar met Gandhi at Lahore. Gandhi assured the Sikhs that Congress shall not accept any constitution that did not satisfy Sikhs. (15-7-1934)
	(b)	Master Tara Singh demanded Sikh State and presented analogy of Isreal, If Isreal can be created for 10% Jews then why not for the Sikhs whose homeland is Punjab. (15-7-1945)

In continuation with the last edition:

SRI GURU GOBIND SINGH JI (1666-1708)

-S. Surjit Singh 'Gandhi'

We are taking pleasure while publishing these contents from the book '*History of the Sikh Gurus*' by *S. Surjit Singh Gandhi* former Head of Sikh History Research Board (SGPC).

CULMINATION AND BEGINNING

The period of Guru Gobind Singh ji was at once a period of culmination as well as beginnings. It marked the culmination because the concepts, organisational structure and goals of Sikhism became clear and concrete and elaborated to their logical end. This obviously brushed aside the views of some of scholars who are wont to champion that the tenth Guru stood away from Guru Nanak dev ji.

Concept of God

On conceptual plane, the Guru Gobind Singh ji was monotheist of the type of Guru Nanak dev ji. As with all the Gurus God with him was a living experience, a primal force to create, recreate and to take care of his creations; but in His social functions of God, the Guru regarded Him 'smasher of the tyrants' 'All-steel' and the protector and saviour of the righteous. This was obviously the logical development of the concept of God. Guru Nanak dev ji only once mentioned the God, "the killer of the unrighteousness." This function of God continued to be hinted by Guru Arjan also; but it fell to the tenth Guru to express this thing clearly, explicitly and unequivocally. This function was not only the result of thinking in an ivory tower, it was rooted in the social pattern which the Gurus were striving to emerge. A community of house-holders, would ill-brook God who is unconnected with them and does not protect them against the disturbers of peace and destroyers of life and property.

Guru Gobind Singh ji in Akal Ustat Says: "Thou art the protector of life and the giver of all prosperity Thou art the cure of all sorrows and sufferings"
"I bow to Him Whom I see here as a warrior fully armed, and there is a scholar seeking pure knowledge."

That God helped and protected his dear ones or the good, and destroyed the

evil was an old recognised strand of Sikh metaphysics. Guru Gobind Singh ji not only laid more emphasis on this strand than was the case before but also evolved the idea further. He envisaged God as a mighty, invisible warrior armed to the teeth and ever-ready to use his powers in support of the good.

This institution of Guru also touched its culmination point during the period of Guru Gobind Singh ji.

This institution of Guru also touched its culmination point during the period of Guru Gobind Singh ji. The Guru had acquired a place of great importance in Sikh religion from the very beginning. The predominant personality of the Guru supplied a nucleus around which Sikh Panth could rally.

Evolution of the Sikh Scriptures

Still another respect in which the tenth Guru brought to completion the development of an important old institution was the evolution of the Sikh scriptures. Guru Arjan Dev had done a great job by authenticating the diverse compositions and preparing a single holy book for the benefit of his people. But since then, the work had remained where it was left. Guru Gobind Singh ji included in it the Slokas of his father and put the seal of finality on it. Subsequently, this finalised version of Adi Granth was invested with Guruship.

Institution of Sangat

Besides, he completed the evolution of institution known as Sangat, In the beginning, it was merely a religious gathering of devotees, functioning more or less in isolation. Gradually there was increase in its function, and the isolation of one from the other was lessened by the forging of common links, such as building up certain religious centres, institution of manjis and masands as the agencies of the central leadership and the assertion of the principle of the supremacy of the Guru. Guru Gobind Singh ji raised them to the state of Khalsa having thereby investing them with the rights and powers of dealing with the Guru's directly instead of through some agency. According to Dr. Fauja Singh "With the foundation of the Khalsa, the network of semi-integrated Sangat was fully integrated." The investing of the Khalsa with supreme powers marked the completion of the historical process long underway.

The institution of Guruship also touched its culminating point under the direction of Guru Gobind Singh ji. Throughout the development of Sikhism in (the pre-Gobindian period, the Guru had been assigned a place of predominance and significance. Guru Nanak dev ji regards the Guru as an absolute necessity. Guru Nanak dev ji, in so many verses, highlights this point. As a matter of fact in Guru Nanak dev ji's system, the Guru formed the pivot on which everything else hanged. The disciple was asked to walk in the

path of God, to remain ever content with His will and to obey His commands. But in these matters, as in everything else, the Guru was to point out the right path, he was to interpret the will of God, and the commands of the Almighty were also to issue forth through the medium of his ordinances. The Guru, therefore, was to be implicitly obeyed. In the Guru Granth, this fact is emphasised again and again. We can glean a large number of verses from the compositions. Guru Amar Das, Ram Das and Arjan Dev enjoin upon us to obey the Guru in letter and spirit. Guru Ram Das says:

"Sikhs of the Guru and friends, walk in God's way. Faithfully obey what the Guru preacheth, Hear, servants of God and brethren, serve the Guru very promptly. Tie up service to the Guru as Thy travelling expenses to God, Think not of to-day or to-morrow."

Sikh tradition is also eloquent on this point. Bhai Gurdas who lived in the late 16th century says in his . exposition of the essence of the Sikh religion, "The Sikh who receiveth the Guru's instruction is really a Sikh. To become a disciple must be like a purchased slave, fit to be yoked, to any work which may serve his Guru. Love none but the Guru; all other love is false (Mac. iv, 244-63).

A natural consequence of such teaching was the unquestioning devotion of the Sikhs to their spiritual head. The author of Dabistan who had frequent intercourse with Guru Har Gobind sahib narrates a story how a certain Guru praised a parrot and a Sikh immediately went to its owner and offered to barter his wife and daughter for the bird. This story and many others of this type which we cannot afford to narrate here on account of the paucity of space, testify one thing atleast that the Sikhs had got utmost devotion for their Guru. Sujan Rai of Batala wrote in 1696, "The reliance which this sect (Sikhs) has on its leader is seldom seen in other sects. If a way-farer arrived at mid night and takes the name of Baba Nanak, he is treated as a brother" (India of Aurangzeb page 91).

"The implicit faith in a' common superior knit the Sikhs together like the soldiers of the regiment. The predominant personality of the Guru supplied a nucleus around which the Sikh Panth could gradually arise." "Under the leadership of the Sikh Gurus, the Sikhs evolved a sense of corporate unity which found expression through their behaviour and institutions such as Langar and Sangat."

But what was the sense where the Guru came to hold upto the period of Guru Gobind Singh ji. The Guru was understood in three ways: The Guru was God, he was the voice of God and, he was the 'word', the Truth of God. A large number of verses can be quoted in support of the aforesaid three senses in which the Guru was held.

If we go deeper we will find complete identification of the apparently different

sense. The following passage amply proves our point:

"The word is Guru and the mind (which is focused on it continually) is the disciple. By dwelling on the ineffable one, on Him the eternal Guru-Gopa, I remain detached, it is only through the word that I dwell on Him and so through the Guru, the fire of Haumai is extinguished."1 (Siddh Gosti, 44 G.G. p. 943).

The passage quoted above from Siddh Gosht brings out this identity not just with the pronouncement that the word is the Guru but also with the reference to the Guru-Gopal. God Himself is Truth.

Closely connected with the above definition of the Guru is the question "were the Sikh Gurus not Gurus?" They were Gurus but in the sense that they were the perfect personalities embodying in themselves 'The Truth'. Conveying only the truth; their persons, in themselves, were not Gurus. This fact the Gurus themselves brought home to the people by example and precept.

It is stated in the old Janam Sakhi that when Guru Nanak dev ji finally resolved to make Lahina his successor, he put five paisa before Guru Angad and fell down before his feet. In the Tikke di War or the Coronation Ode we are told that "Guru Nanak dev ji in bowing to Guru Angad reversed the order of things." It shows that from the very beginning the impersonal character of Guruship was recognised. The personality of the Guru was detached from the spirit of Guruship which was to be regarded as one, indivisible and even continuous.

Further the fact that the name Lahma was changed to Angad must be regarded as equally significant. Speaking of the nomination of Angad to the Guruship, the Coronation Ode says, "He had the same light, the same ways, the thing merely changed his own body." His idea is stressed again and again in the Sikh writings. The Guruship was something apart from the personality of the Guru and this would explain how the successive Gurus could be regarded identical.

Reference:-

1. Translation by Micheal; "Guru Nanak dev ji and the Sikh Religion".

Conti....

E-mail :
info@sgpc.net

ੴ ਗੁਰਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

1877-16/2500

2553957
2553958
2553959

Fax : 0183-2553919

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee

Teja Singh Samundri Hall, SRI AMRITSAR.

No. 31801

Date 03-3-18

Smt. Manisha Panwar,
District Magistrate,
Collectorate, Dehradun,
Uttarakhand- 248001.

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (S.G.P.C), Sri Amritsar, is an elected institution of Sikhs established under the Sikh Gurdwara Act, 1925. Other than its management responsibility of Gurdwaras, S.G.P.C. looks after the religious rights of Sikh Community. Whenever they feel that their religious rights are being depredated, Sikh Community living across the world approaches this organization.

S. Baljinder Singh S/o S. Paramjit Singh, resident of 18/14 Mohit Nagar (Dehradun), Uttarakhand, a Mechanical engineer by profession has rightly approached to S.G.P.C that he and his family are being harassed by his neighbors as they delivers racial remarks against them. Even false police cases are being planned against them without any specified reason. The family is even being forced to leave the area were they claim are living from the last 30 years..

Sikhs are a Minority Community in India and they further become a Micro-Minority Community in Uttaranchal. Through this letter, we would like to request you to look into the matter such that the religious and democratic rights of S. Baljinder Singh and his family are righteously safeguarded under the Law so that this Sikh family doesn't face any atrocities at the hands of goons, who are trying to disrupt the communal harmony in Uttarakhand.

(Dr. Roop Singh)
Chief Secretary.

Attached: -Copy of representation.

E-mail :
info@sgpc.net

ੴ ਗੁਰਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

1877-16/2500

2553957
2553958
2553959

Fax : 0183-2553919

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee

Teja Singh Samundri Hall, SRI AMRITSAR.

No. 31802

Date 03-3-18

Respected Sri H. Anil K. Raturi,
DGP Uttarakhand,
12, Subhash Rd, Dehradun,
Uttarakhand- 248001.

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (S.G.P.C), Sri Amritsar, is an elected institution of Sikhs established under the Sikh Gurdwara Act, 1925. Other than its management responsibility of Gurdwaras, S.G.P.C. looks after the religious rights of Sikh Community. Whenever they feel that their religious rights are being depredated, Sikh Community living across the world approaches this organization.

S. Baljinder Singh S/o S. Paramjit Singh, resident of 18/14 Mohit Nagar (Dehradun), Uttarakhand, a Mechanical engineer by profession has rightly approached to S.G.P.C that he and his family are being harassed by his neighbors as they delivers racial remarks against them. Even false police cases are being planned against them without any specified reason. The family is even being forced to leave the area were they claim are living from the last 30 years..

Sikhs are a Minority Community in India and they further become a Micro-Minority Community in Uttaranchal. Through this letter, we would like to request you to look into the matter such that the religious and democratic rights of S. Baljinder Singh and his family are righteously safeguarded under the Law so that this Sikh family doesn't face any atrocities at the hands of goons, who are trying to disrupt the communal harmony in Uttarakhand.

(Dr. Gop Singh)
Chief Secretary.

Attached: - Representation in original.

31/05 2018 5:50 PM FAX

No.13-1/2018-US(S&F)
Government of India
Ministry of Culture
***

0001

Puratatva Bhawan, 2nd Floor,
INA, New Delhi-110023

Dated the 31st May, 2018

ORDER

Subject:-Scheme of Financial Assistance under 'Seva Bhoj Yojna'- launching of Scheme reg.

Sanction of the President is hereby accorded for launching of the "Scheme of Financial Assistance under 'Seva Bhoj Yojna' from Financial Year 2018-19 to the Financial Year 2019-20 with the financial outlay of Rs.325.00 crores . Under this Scheme, CGST and Central Government's share of IGST paid on purchase of specific items by charitable religious institutions for distributing free food to public shall be re-imbursed as financial assistance by the Government of India.

2. The detailed guidelines/modalities regarding implementation of the Scheme are being issued separately.
3. The above Scheme has been approved by Hon'ble Culture Minister.
4. The expenditure involved would be debitabale to the allotted budget head of the relevant years.

(Praveen Sharma)
Under Secretary to the Govt. of India

Copy to:-

1. Secretary, Department of Expenditure
2. Secretary, Department of Food & Public Distribution
3. Secretary, Ministry of Social Justice & Empowerment
4. Secretary, Department of Revenue
5. AS & FA, Ministry of Culture, New Delhi.
6. PAMD, NITI Aayog, Yojana Bhawan, New Delhi.
7. All Joint Secretaries in the Ministry of Culture
8. All Deputy Secretaries/Director in the Ministry of Culture
9. Pay & Accounts officer, Ministry of Culture

Contd.../-

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 02-06-2018
(20 ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 550) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 436 ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿੱਢੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਦੂਸ਼ਤ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਅਪਨਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

ਦਫਤਰ:- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

*****

ਨੰਬਰ 22043

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮਿਤੀ 08-6-2018

- ਉਤਾਰਾ:
1. ਐਡੀ:ਸਕੱਤਰ ਜੀ, ਪਬਲੀਸਿਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
  2. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।

-ਪਾਸ ਗਿਆਤ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੂਪ ਸਿੰਘ (ਡਾ.)

ਮੁਖ ਸਕੱਤਰ, 40

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 02-06-2018
(20 ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 550) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 437 ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕਰਨਾਟਕਾ ਦੇ ਗੁਲਬਰਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਲਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਿਨਸਿਨਾਈ ਵਿਖੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸ੍ਰ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਸਿੱਖਾਂ ਪੁਰ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਦਫਤਰ:- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

*****

ਨੰਬਰ 22045

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਮਿਤੀ 08-6-2018

- ਉਤਾਰਾ: 1. ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਕਰਨਾਟਕਾ ਸਟੇਟ।
2. ਐਡੀ: ਸਕੱਤਰ ਜੀ, ਪਬਲੀਸਿਟੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।

-ਪਾਸ ਗਿਆਤ ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੂਪ ਸਿੰਘ (ਡਾ.)
ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਸੰਦੇਸ਼

ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਜੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਸਜੀ ਹੋਈ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਸਾਪ ਸੰਗਤ ਜੀਓ...

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ॥

6 ਜੂਨ 1984 ਵਿੱਚ ਐਸਾ ਤੀਸਰਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਵਾਪਰਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾ ਭੁੱਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸਦਾ ਰਿਸਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। 1947 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਖਿੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਥੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਸਕਣਗੇ। ਹੁਣ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਉਲਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ 6 ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ 37 ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ 'ਤੇ ਤੋਪਾਂ, ਟੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਰੂਹੋ-ਰਵਾਂ, ਮਰਦੇ ਮੁਜਾਹਿਦ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇ ਯੋਧੇ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਤਿੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਜਨਰਲ ਸੁਬੇਗ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਸਿਰਧੜ ਦੀ ਬਾਜ਼ੀ ਲਗਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨਾਲ ਗਹਿਗਥ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹਿਦਤਾਂ ਦਾ ਜਾਮ ਪੀਤਾ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਹ ਕੌਮੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮੁਝ ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ।

ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਡੱਕੇ ਦੀ ਚੋਟ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕੌਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲ੍ਹਾ ਵਾਲੀ ਜੋਚ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਪੰਥ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਉੱਪਰ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਡੱਟ ਕੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰੇਗਾ।

ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 1984 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਉੱਪਰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਇਸ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਇਸ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਕਰਨ/ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 1984 ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉੱਪਰ ਹੋਏ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਲੁਟਿਆ ਖਜ਼ਾਨਾ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਸਰੂਪ, ਸਿੱਖ ਰਵਿਵੈਸ ਲਾਏਬਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਹਿਮ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਲੁਟਿਆ ਅਣਮੁਲਿਆ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬ੍ਰੇਮਣੀ ਗੁ: ਪ੍ਰ: ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਕਰੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਤਿੱਖਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਰਿਵਾਲਵਰ ਅਤੇ ਤੀਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਜੋ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਚੁਗਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲ ਬੈਠ ਕੇ ਹੱਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਭਰਾ ਮਾਧੂ ਜੰਗ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕੌਮਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਆਪਣੇ ਜਾਤੀ ਵਖਰੇਵੇਂ ਤਿਆਗ ਕੇ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਰਾ ਮਾਧੂ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਸਤੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹੋਣ ਦੀ ਜੋ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਭਰਵਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਬਰਫਾਦੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਘੋਰ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰੇ। ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਖੰਭੇ ਬਾਟੇ ਦਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਵਾਲੀਆਂ ਬਣਨ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨਿਆਵੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ। ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਨਸ਼ੇ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਬਣੀਏ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਸ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸੰਪ੍ਰਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ਼ਤਹਿ॥

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਜੰਬੇਦਾਰ

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ

Regd. with the Registrar of Newspapers of India at No. 88/57.

Postal Registration No. ASR/0323/2018-20

Without Pre-payment of Postage under License No. PB/R-002/2018-20 Valid upto 31-12-2020

Monthly **GURDWARA GAZETTE** June 2018

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜਿਥੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚਤਮ ਮਿਸਾਲ ਬਣਿਆ
ਉਥੇ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕਤਾ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਛੂਹਿਆ।
ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਸਕ ਡੁਲਾ ਨਾ ਸਕੇ,
ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਗੋਲਡਨ ਆਰਸ਼ੈਂਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ
ਦਿਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 'ਬੰਦੀ' ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਡਿਜ਼ਾਈਨ : ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਰਸਕੀਤ : ਜਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਲਾਈ)

ਮਿਤੀ 15-06-2018